

แนวทางการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ:
กรณีศึกษาอำเภอแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

แนวทางการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ: กรณีศึกษาอำเภอแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

APPROACH TO OPERATIONS OF SUB-DISTRICT HEALTH PROMOTING HOSPITAL IN ACCORDING TO PRIMARY CARE AWARD: A CASE STUDY OF A DISTRICT IN NORTH EASTERN THAILAND

กฤษฎกรณ์ ฉกรรจ์ศิลป์ 5337554 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุรชาติ ฌ หนองคาย, Psy.D.(MANAGEMENT), ปิยธิดา ตรีเดช, ศ.ด., คุณิต สุจิรารัตน์, วท.ม.(ชีวสถิติ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวางเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ ในอำเภอแห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยการสอบถามเอกสารการประเมินองค์กร โดยวิธีประเมินตนเองและการสนทนากลุ่ม ในกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานจำนวน 30 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2557 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่าจากการสอบถามเอกสารการประเมินองค์กรโดยวิธีประเมินตนเอง รพ.สต. ผ่านเกณฑ์คุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิขั้นที่ 1 จำนวน 28 แห่ง ขั้นที่ 2 จำนวน 19 แห่ง และขั้นที่ 3 จำนวน 1 แห่ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการประเมินของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอที่ระบุว่า รพ.สต.ผ่านเกณฑ์ ขั้น 3 จำนวน 28 แห่ง และจากการสนทนากลุ่มพบว่า สิ่งในกลุ่มให้ความสำคัญ 3 อันดับแรก คือ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์และระบบบริการ แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงมีข้อเสนอแนะ รพ.สต. ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการนำผลการประเมินความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้รับบริการ มาใช้เป็นฐานในการพัฒนาและให้พัฒนาระบบหลักฐานการดำเนินงานให้ครอบคลุม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย รพ.สต. แต่ละแห่งควรพัฒนาระบบงานตามมาตรฐานภายใต้บริบทของพื้นที่ โดยพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการบริการให้มีผลงานตามเกณฑ์คุณภาพ ด้านกระบวนการสร้างคุณค่าด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย โดยควรมีการแสดงผลการดำเนินงานในปัจจุบันเปรียบเทียบกับเป้าหมาย พร้อมทั้งศึกษาแนวโน้มและควรนำผลการดำเนินงานไปเปรียบเทียบกับ รพ.สต. อื่นๆ ที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน อีกทั้งควรมีการส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาระบบงานเพื่อการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ

คำสำคัญ: เกณฑ์คุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ / โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล / การประเมินตนเอง

APPROACH TO OPERATIONS OF SUB-DISTRICT HEALTH PROMOTING HOSPITAL IN ACCORDING TO PRIMARY CARE AWARD: A CASE STUDY OF A DISTRICT IN NORTH EASTERN THAILAND

KRITSAKORN CHAKANSIN 5337554 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) PROGRAM IN HEALTH ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SURACHART NA NONGKHAI, Psy.D. (MANAGEMENT), PIYATHIDA TRIDECH, Dr.P.H., DUSIT SUJIRARAT, M.Sc. (BIOSTATISTIC)

ABSTRACT

This study was a cross-sectional survey research with the objective of studying the approaches used in the operation of sub-district health promoting hospitals in accord with the criteria established for the Primary Care Award in a district in the North Eastern Region of Thailand. The study was designed to review documents relating to the evaluation of the organization using a self-evaluation form and focus on group conversation among the administrator and implementer. The sample consisted of 30 persons. Data were collected during the months March - April 2014. Data was analyzed using content analysis and descriptive statistics.

The study found that in reviewing document for organization evaluation using self- evaluation technic,there were 28 sub-district health promoting hospitals that received the 1st Stage of Primary Care Award , 19 sub-district health promoting hospitals that received the 2nd Stage of Primary Care Award, and only 1 sub-district health promoting hospital that received the 3rd stage of Primary Care Award. These findings were not in accordance with the results of the evaluation done by the District Health Office which had stated that there were 28 sub-district health promoting hospitals that received the 3rd stage of Primary Care Award. The Focus group discussion indicated that there were three priorities involved in the consideration; leadership of the organization, strategic planning, and service system, respectively. However, the discussion groups overlooked the importance of the clients and stake-holders. Thus, there were recommendation that sub-district health promoting hospital should give priority to the clients and stake-holders by using the result of the evaluation regarding satisfaction and expectation of the clients as an input for the development of service policies and procedures, and the documentation of improved service performances.

Research recommendation are that each sub-district health promoting hospital should improve their performance in accordance with the standards suitable and the context of each area by improving the efficiency of the servicing process and the criteria of value-added process and in the aspect of following the laws and regulations. A comparison of performances with other sub-district health promoting hospital should also be performed with other hospitals that have similar missions. There should be promotions encouragers an exchange of learning experience among hospitals regarding the improvement of systems in accord with standard criteria for Primary Care Award.

KEY WORDS: STANDARD CRITERIA FOR PRIMARY CARE AWARD /
SUB-DISTRICT HEALTH PROMOTING HOSPITAL /
SELF-EVALUATION